

2022-06-30
A2022/01003**Arbetsmarknadsdepartementet**Statskontoret
Box 396
101 27 Stockholm

Uppdrag att följa upp och analysera den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott

Regeringens beslut

Statskontoret får i uppdrag att följa upp och analysera den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott. Statskontoret ska analysera och bedöma i vilken utsträckning den struktur som planen sätter för arbetet har fungerat för att stödja dess mål om ett mer strategiskt, effektivt och samlat arbete mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott.

I uppdraget ingår att granska i vilken utsträckning planens mål har bidragit till att förtydliga regeringens styrning och uppföljning av arbetet mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott samt hur involverade myndigheter uppfattar den samlade statliga styrningen på området. Statskontoret ska även analysera hur styrningen fungerar i relation till styrningen för de närliggande politikområden som uppmärksammas i planen.

Statskontoret ska utifrån ovanstående lämna förslag eller rekommendationer på hur struktur och insatser bör utformas för att främja ett ändamålsenligt och långsiktigt arbete mot rasism och liknande former av fientlighet. Statskontoret ska även komma med rekommendationer för hur arbetet kan nå större genomslag på lokal nivå.

Statskontoret ska senast den 15 juni 2023 redovisa uppdraget till regeringen (Arbetsmarknadsdepartementet). Redovisningen av uppdraget ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Skälen för regeringens beslut

Den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott beslutades 2016. Planens övergripande mål är ett mer strategiskt, effektivt och samlat arbete i dessa frågor. Den utgör en grund och en inriktning för arbetet mot rasism och hatbrott inom de särskilt viktiga strategiska områden som identifieras: mer kunskap, utbildning och forskning; förbättrad samordning och uppföljning; civila samhället: ökat stöd och fördjupad dialog; förstärkt förebyggande arbete på nätet; ett mer aktivt rättsväsende. Planen har inget slutdatum och ett stort antal insatser mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott har beslutats och genomförts sedan dess tillkomst för över sex år sedan.

Forum för levande historia har sedan 2016 ansvarat för att samordna och följa upp arbetet inom planen. I sin årliga samlade redovisning av arbetet har myndigheten regelbundet lyft fram utvecklingsområden för arbetet inom ramen för planen.

Ett av dessa utvecklingsområden rör målet för arbetet. I planen konstateras att det inte finns ett av riksdagen fastställt mål för arbetet mot rasism och liknande former av fientlighet men att behovet av ett sådant kommer att övervägas för samhällets långsiktiga arbete på området. Forum för levande historia har lyft fram utmaningar med nuvarande mål. Det är mot den bakgrunden viktigt att se över målet och hur det har fungerat för den samlade styrningen av arbetet.

I planen konstateras vidare att det pågår arbete inom andra politikområden som på olika sätt samspelar med inriktningen för planen. Många av de myndigheter som involveras i arbetet har också i uppdrag att arbeta med angränsande frågor. Det kan därför vara värdefullt att granska hur styrningen av arbetet mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott relaterar till styrningen gällande andra politikområden.

Planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott har ingen särskild struktur för arbetet på lokal nivå. Enligt en granskning från Diskrimineringsombudsmannen (2017) finns få exempel på insatser i kommunerna med uttalat syfte att motverka rasism. För att nå ett samhälle fritt från rasism är det viktigt att arbetet bedrivs på alla nivåer. Detta är också något som uppmärksammas i EU:s handlingsplan mot rasism 2020–2025 och i de riktlinjer som presenterats för framtagande av nationella planer på

området. Statskontoret har erfarenhet av att granska liknande strategier och styrning av arbete på lokal nivå. Myndighetens rekommendationer om hur arbetet kan nå större genomslag på den lokala nivån bedöms därför vara värdefulla.

På regeringens vägnar

Annika Strandhäll

Camilla Molin

Kopia till

Finansdepartementet/SFÖ
Kulturdepartementet/MD
Justitiedepartementet/L5, KRIM, PO
Forum för levande historia